

Samenvatting discussiepunten

Datum
16 november 2023

Betreft
DSGO Publieke review: Functioneel

Locatie
WTC Rotterdam

Bij de Functionele werkgroep waren medewerkers van de volgende organisaties aanwezig:

Tijd
13:00 – 16:30

4PS, BIM-Connected, NVTB, BIMT, BuildingSMART, CAD & Company, CROW, DataRonde, DBMC NL, DIBS42, Dutch Data Masters, Ingenieursbureau gemeente Amsterdam, Ketenstandaard, Nijhuis Bouw. B.V., OZ, ProPlanet, Provincie Gelderland, Rijksvastgoedbedrijf, Root. B.V., Schiphol, SPIE, Stebru, TNO Veris Bouwmaterialengroep, Verhoeven en Leenders, Vidomes en VNG,

Discussiepunten

N.B. onderstaande samenvatting geeft de kern van de discussie tijdens de bijeenkomst weer en heeft nog geen besluitvormend of sturend karakter. Ze is daarmee uitsluitend bedoeld als startpunt voor verdere uitwerking en discussie.

Merk op, om de ontwikkeling van generieke en specifieke conceptafspraken goed te kunnen beschrijven is het van belang om onderscheid te maken tussen de volgende twee fases van het DSGO:

- *Gedurende de looptijd van het DSGO-programma (tot eind juni 2024)*
- *Wanneer het DSGO wordt overgedragen naar de beheerorganisatie DSGO (na het programma)*

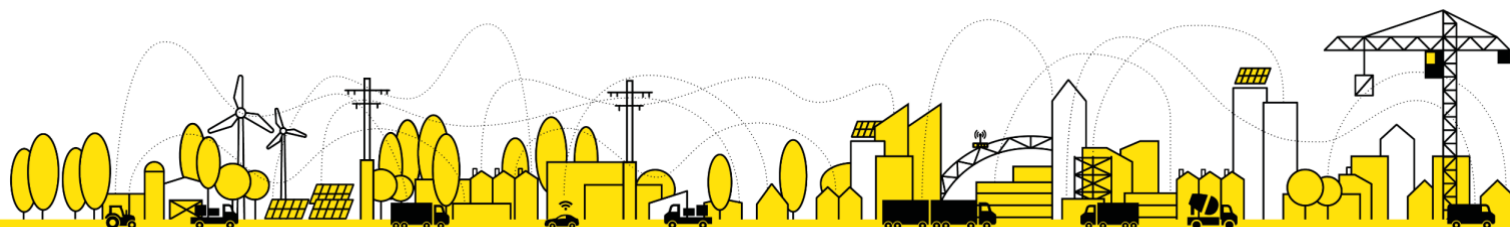
In deze verslaglegging wordt bij een aantal discussiepunten onderscheid gemaakt tussen de bovenstaande fases. Op 29 november vindt de werkgroep operationele beheerprocessen waar de inrichting en processen van de toekomstige beheerorganisatie DSGO worden behandeld. Schrijf je via [deze link](#) in voor deze werkgroep en/of technische review van 29 november.

Wat zijn specifieke conceptafspraken?

Specifieke conceptafspraken gelden voor specifieke data, bedrijfsprocessen en/of toepassingen en zijn daarmee relevant voor een specifiek deel van de gebouwde omgeving. Specifieke conceptafspraken kunnen een bredere scope hebben dan generieke conceptafspraken en kunnen bijvoorbeeld afspraken bevatten over datadienstdefinities en de semantiek en de kwaliteit van data die gedeeld wordt. Voor meer informatie zie de pagina [Scope van het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving](#).

Waarom maakt het DSGO specifieke conceptafspraken en wordt de sector niet vrijgelaten bij bijvoorbeeld het bepalen van semantische standaarden?

Om in een specifiek geval tussen twee partijen data te kunnen delen moet over elk aspect (van elke bit van de API specificaties, en de exacte betekenis van wat er wordt uitgewisseld tot elke letter van de procesbeschrijving en contracten) duidelijkheid bestaan. Het DSGO legt in ieder geval generieke conceptafspraken vast, maar faciliteert daarnaast (op verzoek van de sector) de totstandkoming van

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

DSGO Publieke review: Functioneel

specifieke conceptafspraken, daar waar nuttig en gewenst. Voor meer informatie zie de pagina [Aanpak ontwikkeling van het afsprakenstelsel DSGO](#).

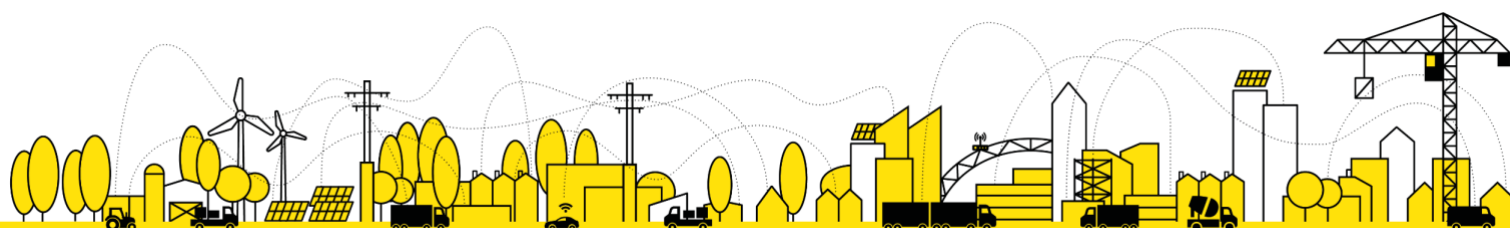
De generieke conceptafspraken van het afsprakenstelsel, welke fungeren als basis, laten ruimte en keuzevrijheid aan partijen bij de invulling van de datadienst voor elke specifiek geval. Deze keuzevrijheid geeft partijen de mogelijkheid om een datadienst naar eigen voorkeur in te richten. Tegelijkertijd zorgt meer keuzevrijheid voor minder standaardisatie en daarmee minder schaalbaarheid van het DSGO. De schaalbaarheid van het DSGO kan echter verhoogd worden door de keuzevrijheid in te perken door middel van specifieke conceptafspraken. Specifieke conceptafspraken werken aanvullend op de generieke conceptafspraken, gelden altijd voor een gedefinieerde context in de sector, en moeten partijen die buiten die context handelen niet beperken. Samen met de markt wordt in de verdere ontwikkeling van het afsprakenstelsel bepaald wat de juiste balans is tussen de keuzevrijheid en opstellen van specifieke afspraken/standaardisatie.

Zijn de huidige specifieke conceptafspraken geschikte afspraken binnen de context waarop ze van toepassing zijn?

- De specifieke conceptafspraken over het gebruik van IFC(4) en IDS wanneer BIM modellen worden gebruikt met markering DSGO.BIM zijn op een te hoog abstractielevel opgesteld en kunnen niet voor alle datadiensten in het DSGO worden gemaakt. Bij een volgende publicatie van het afsprakenstelsel worden de conceptafspraken op dit niveau verwijderd.
- De specifieke conceptafspraken over het gebruik van BIM voor het aanvragen van vergunningen, volgens fase 01.02 van de Gebouwde Omgeving Referentie Architectuur (GEBORA), met markering DSGO.BIM.Vergunning zijn binnen de context waar ze op van toepassing zijn geschikt.
- De specifieke conceptafspraken voor vergunningsaanvragen voor gebouwen met een woonfunctie met markering DSGO.BIM.Vergunning.Woonfunctie zijn binnen de context waar ze op van toepassing zijn geschikt.
 - Een mogelijke toevoeging hierop zijn additionele conceptafspraken over georeferentie. Door verdere specificatie van vergunningsaanvragen kan gezorgd worden dat verschillende systemen goed reageren op ingevoerde parameters voor indieningsvereisten. Dit moet eerst verder worden onderzocht.

Hoe en door wie wordt bepaald welke (specifieke) conceptafspraken in het afsprakenstelsel worden opgenomen?

Het DSGO wil voor de sector passende conceptafspraken maken die in lijn zijn met de digitaliseringsambitie van de sector, maar niet zo ambitieus zijn dat ze een barrière vormen voor

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

DSGO Publieke review: Functioneel

adoptie van het DSGO. Hierom is een representatieve vertegenwoordiging van de sector in verschillende fases van de doorontwikkeling van het afsprakenstelsel groot belang en zijn hier verschillende processen voor opgesteld:

Gedurende de looptijd van het DSGO-programma: Het afsprakenstelsel heeft tijdens de looptijd van het programma een standaard proces voor komen tot conceptafspraken. Input voor afspraken wordt getoetst tegen de scope en de richtinggevende principes van het DSGO en kan daarna als conceptafpraak worden opgenomen in het afsprakenstelsel en getoetst in (schriftelijke) reviews.

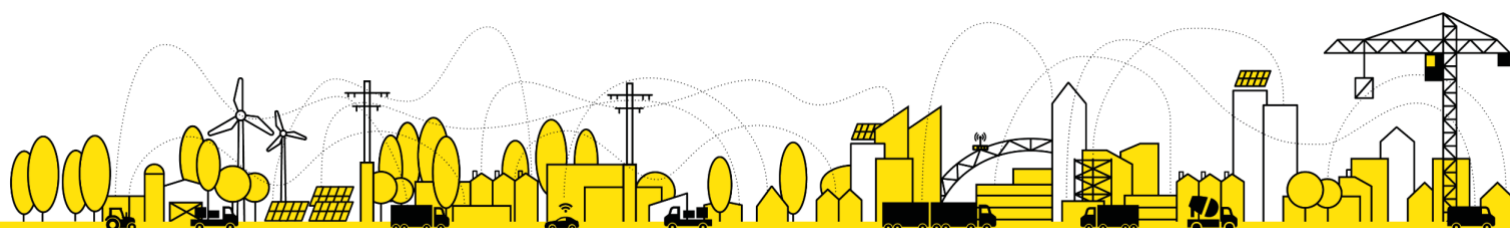
Input voor specifieke conceptafspraken komt uit de praktijk en dient te worden ingebracht door partijen die een sleutelrol (zullen) vervullen in het DSGO. Hiermee komt input voor specifieke conceptafspraken in het standaard proces voor komen tot conceptafspraken. In dit proces wordt input waar nodig behandeld in werkgroepen. Bij een eenduidig beeld worden (specifieke) conceptafspraken opgenomen in het afsprakenstelsel en getoetst in (schriftelijke) reviews. Voor meer informatie zie de pagina [Aanpak ontwikkeling afsprakenstelsel DSGO](#).

N.B. Als specifieke conceptafspraken al een absolute verplichting beschrijven, zal deze altijd worden voorzien van een duidelijk afgebakend, specifiek toepassingsgebied. Het kan ook voorkomen dat specifieke conceptafspraken slechts als een best-practice wordt opgenomen.

Wanneer het DSGO is overgedragen naar de beheerorganisatie DSGO: De toekomstige beheerorganisatie DSGO is onder andere verantwoordelijk voor de doorontwikkeling van het DSGO. De beheerorganisatie wordt hierin bijgestaan door de Gebruikersraad en het Change Advisory Board (CAB). Deze organen bestaan beide uit een representatieve groep van gebruikers van het DSGO. De Gebruikersraad neemt op strategisch niveau besluiten over de doorontwikkeling van het DSGO. De CAB adviseert over het aanpassen en uitbreiden van het DSGO binnen de gestandaardiseerde change en release managementprocessen. Daarnaast kan de CAB verzoeken tot wijziging bij de beheerorganisatie DSGO indienen en prioriteren. De samenstelling van de CAB kan wisselen per onderwerp. Voor specifieke conceptafspraken is het waarschijnlijk dat de CAB specifieke werkgroepen inricht, met de juiste expertise om de voorstellen te bespreken en advies op te stellen. Voor meer informatie zie de pagina's [Gebruikersraad](#), [Change Advisory Board](#) en [Change en release management](#).

Specifieke conceptafspraken gelden altijd in een gedefinieerde context binnen het DSGO. Kan het DSGO juist bepalen of de context van een specifieke conceptafpraak zo is gedefinieerd dat deze geen impact heeft op partijen waar de afspraak niet voor bedoeld is?

Het DSGO streeft ernaar om specifieke conceptafspraken zo duidelijk en objectief mogelijk af te kaderen. Om te oordelen of de context van een specifieke conceptafpraak juist gedefinieerd is, is een representatieve vertegenwoordiging van de sector belangrijk, zie hiervoor het bovenstaande antwoord.

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

DSGO Publieke review: Functioneel

Kunnen partijen die het DSGO gebruiken aangeven aan welke specifieke conceptafspraken ze zich willen houden en aan welke niet? Bijvoorbeeld omdat een partij niet in staat is om zich aan een specifieke conceptafpraak te houden?

Nee, het DSGO heeft een bindend karakter. Wanneer partijen kiezen om gebruik te maken van het DSGO, dan moeten ze zich aan alle conceptafspraken van het DSGO houden. Het afsprakenstelsel maakt gebruik van sleutelwoorden om het niveau van eisen aan te duiden, dit geldt ook voor specifieke conceptafspraken. Bijvoorbeeld MOETEN is een absolute vereiste, terwijl ZOU MOETEN een sterke noodzaak aangeeft, tenzij er een valide reden is om in een specifiek geval af te wijken. Zie voor meer informatie de pagina [Eisen notatieconventies](#). Daarnaast kunnen ook best-practices worden opgenomen.

Wat gebeurt er als er uit een publieke review geen eenduidig beeld komt uit een (specifieke) conceptafpraak?

Wanneer er in de publieke review geen eenduidig beeld ontstaat over een conceptafpraak wordt een beslislusnotitie met de verschillende overwegingen voorgelegd aan de DSGO programma-board. De programma-board neemt een besluit waarna dit resultaat wordt verwerkt in het afsprakenstelsel (wijziging, toevoeging of verwijderen van conceptafspraken). Voor meer informatie zie de pagina [Aanpak ontwikkeling afsprakenstelsel DSGO](#).

Is het mogelijk dat een publieke review niet geldig wordt verklaard omdat er niet voldoende (relevante) deelnemers aanwezig zijn?

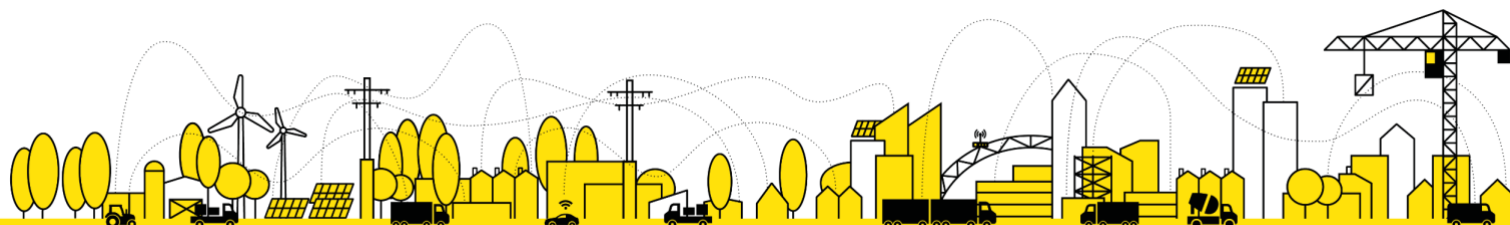
De input uit werkgroepen en (schriftelijke) reviews is met de huidige aanpak leidend voor de doorontwikkeling van het afsprakenstelsel.

Wie bepaalt wanneer (specifieke) afspraken worden gewijzigd?

Gedurende de looptijd van het DSGO-programma: Conceptafspraken kunnen worden gewijzigd op basis van werkgroepen, (schriftelijke) reviews of input uit de praktijk. Partijen die via een van deze wegen betrokken zijn bij het DSGO hebben invloed op wijzigingen.

Wanneer het DSGO is overgedragen naar de beheerorganisatie DSGO: Afspraken worden gewijzigd volgens het change en release managementproces. Dit proces heeft als doel om de besluiten over mogelijke wijzigingen in het afsprakenstelsel op een transparante manier te nemen en wijzigingen met minimale impact en storing op de werking van het DSGO door te voeren. Binnen dit proces adviseert het Change Advisory Board de beheerorganisatie DSGO bij het mogelijk doorvoeren van veranderingen. Voor meer informatie zie de pagina's [Change en release management](#) en [Change Advisory Board](#).

Hoe wordt omgegaan met het versiebeheer van (specifieke) conceptafspraken?

Samenvatting discussiepunten vervolg

Betreft

DSGO Publieke review: Functioneel

Om impact te minimaliseren kan binnen het change en release managementproces bijvoorbeeld besloten worden dat het gebruik van een bepaalde standaard langzaam wordt uitgefaseerd, of dat er speciale uitzonderingsegels zijn voor het toepassen van specifieke conceptafspraken. Voor meer informatie zie de pagina [Change en release management](#).

Tijdens de werkgroep operationele beheerprocessen op 29 november wordt het change managementproces verder behandeld.

Waarom zijn er conceptafspraken over het gebruik van eIDAS certificaten in plaats van API keys om de schaalbaarheid van het DSGO te bevorderen terwijl hier andere oplossingen voor zijn met lagere implementatielasten?

Voor vertrouwen in het DSGO is het belangrijk dat partijen juist geauthentiseerd worden. Voor het authentifieren van partijen zijn er verschillende mogelijkheden om dit technisch in te vullen. Twee vaak gebruikte technische mogelijkheden voor authenticatie zijn het gebruik van eIDAS certificaten en API keys. Deze hebben verschillende implicaties voor onder andere de informatiebeveiliging, schaalbaarheid, operationele processen en implementatie- en administratieve lasten van (gebruikers van het) DSGO.

De discussie over het gebruik van eIDAS certificaten en API keys is tijdens de functionele review niet volledig afgerond en wordt tijdens de technische review op 29 november verder behandeld, hierbij wordt ook de eventuele rol van de datadienstbroker meegenomen.

